GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Nr. 277. *Mercurĭ, 16 (28) Decemvre.* **1887.**

Cum stămŭ?

III.

Brașovŭ, 15 (17) Decemvre 1887.

Când s'au adusŭ faimósele legĭ din 1868 și s'a proclamatŭ limba maghiară ca limbă a statului, legiuitorii ungurĭ au enunciatŭ principiulŭ, că cerculŭ de influință alŭ limbei statului se va estinde numai până acolo, până unde vorŭ fi împlinite *condițiunile neapĕrate* ale admistrației și justiției și că în tóte celelalte privințe dreptulŭ de limbă alŭ naționalitățilorŭ va fi respectatŭ în puterea legei de naționalitate.

Pe temeiulŭ acestui principiu Maiestatea Sa a declaratŭ în discursulŭ tronului, cu care a încheiatŭ dieta unguréscă în Decemvre 1868: „Sperămŭ, că credincioșii noștri de limbă nemaghiară își vorŭ afla deplina lorŭ liniștire în acea convingere, că statulŭ asigură fiecărui cetățénŭ libertatea și desvoltarea limbei sale materne în modŭ egalŭ.“

Așa credea monarchulŭ p'atuncĭ, altfelŭ însĕ era croitŭ planulŭ de maghiarisare.

Era de prevĕḍutŭ că influința „limbei statului“ va cresce în aceeașĭ mĕsură, în care se va întări elementulŭ „domnilorŭ“ prin succesiva monopolisare a întregei viețĭ publice de statŭ.

Pasŭ de pasŭ s'a întrodusŭ în tóte ramurile administrațiunei de statŭ limba maghiară, devenindŭ ilusoriă orĭ și ce dreptŭ de limbă alŭ naționalitățilorŭ. Maghiarii dela putere începură a se identifica cu statulŭ și sub egida guvernului actualŭ se proclamă principiulŭ, că interesulŭ statului pretinde ca „limba statului“ sĕ ocupe tóte tĕrĕmurile vieței publice.

Uitate au fostŭ curêndŭ „condițiunile neapĕrate ale administrației și ale justiției“ și legiuitorii ungurĭ făcură o întorsătură totală la 1879, proclamândŭ studiulŭ limbei maghiare pentru toțĭ cetățenii statului ca o necesitate neapĕrată de a asigura interesele sale de viață.

Intorsĕtura acésta despre care se temea Ludovicŭ Mocsary cu dreptŭ cuvêntŭ, că va deschide calea arbitriului și despotismului celui mai periculosŭ față cu naționalitățile nemaghiare, a inauguratŭ o eră de nouĕ persecuțiunĭ, carĭ au trecutŭ din sfera politică în sfera de cultură a naționalitățilorŭ.

Maghiarismulŭ violentŭ nu putea sĕ se opréscă la „nulificarea politică artificiósă a naționalitățilorŭ“, ci vrêndŭ a'șĭ realisa planulŭ de a croi unŭ statŭ unitarŭ maghiarŭ centralisticŭ, a trebuitŭ sĕ se împiedece de ultimele întăriturĭ, ale naționalitățilorŭ nemaghiare, de bisericele lor autonome și de școlele lorŭ, ce stau sub scutulŭ bisericelorŭ.

Sistemulŭ întrodusŭ dela începutŭ de guvernulŭ unguresců, după care, în contra legii de naționalitate dela 1868, nu se înființéză și ajutoréză din visteria statului, decâtŭ numai școle cu limba maghiară, cprindea deja în sine o amenințare fățișe desvoltării instrucțiunei nóstre naționale.

Dér la acéstă amenințare s'a mai adausŭ dela 1878 și amesteculŭ directŭ alŭ guvernului în afecerile autonóme ale școlelorŭ susținute de diferitele confesiunĭ în puterea legilorŭ esistente școlare și bisericescĭ.

Inspectorii regeșcĭ au devenitŭ terórea învĕțătorilorŭ confesionalĭ nemaghiarĭ căcĭ prin legile și ordinațiunile mai nouĕ s'a făcutŭ dependentă sórtea lorŭ de studiulŭ limbei maghiare, care pe ḍĭ ce merge este pretinsŭ în mai mare mĕsură de către organele statului.

Incurcătura, ce s'a produsŭ în mersulŭ regulatŭ alŭ instrucțiunei nóstre prin aceste mĕsurĭ, se folosesce de ómenii dela putere spre a slăbì organisațiunea și disciplina nóstră școlară.

Mijloculŭ celŭ mai agreatŭ întrodusŭ și practicatŭ de actualulŭ ministru de culte și instrucțiune unguresců, spre a dobêndi acésta, este terorisarea capilorŭ bisericelorŭ nóstre și amenințarea lorŭ prin mĕsurĭ absolutistice luate chiar în prejudițiulŭ autonomiei bisericescĭ.

Și ca sĕ nu mai stămŭ la îndoélă, care este scopulŭ finalŭ alŭ acestorŭ uneltirĭ în contra culturei nóstre naționale, se organiséză sub scutulŭ guvernului și societatea maghiară, angajându-se a influința și terorisa alăturĭ cu organele lui pe cetățenii de altă naționalitate, ca sĕ priméscă limba și cultura maghiară.

Acésta este pe scurtŭ situațiunea, ce ni s'a creatŭ nouĕ Românilorŭ în specialŭ dela 1879 încóce, decând legiuitorii ungurĭ au părăsitŭ cu totulŭ politica, ce a aflatŭ espresiune în legea de naționalitate dela 1868.

Pe terêmulŭ politicŭ, fiindŭ nulificațĭ în modŭ artificialŭ, nu ne mai putemŭ mișca. Ne-a mai rĕmasŭ tĕrémulŭ școlarŭ și bisericescŭ. Contrarii noștri dau năvală acum și asupra acestui tĕrêmŭ. Ce facemŭ spre apĕrarea lui?

Cronica politică.

De unŭ timpŭ încóce ḍiarulŭ diplomației rusescĭ „Nord“ din Bruxella pórtă unŭ limbagiu fórte moderatŭ față cu alarmările de rĕsboiu. E întrebare numai décă suntŭ și sincere declarațiunile sale, orĭ-că acéstă atitudine este a se datori numai unei tactice momentane diplomatice.

»Nimicŭ nu póte dovedì mai bine —scrie „Nord«— caracterulŭ închipuitŭ alŭ temerilorŭ de rĕsboiu din timpulŭ celŭ mai recentŭ, decâtŭ decisiunile ce s'au luatŭ în Viena în ultimulŭ consiliu de ministri sub președința împĕratului, carĭ dovedescŭ, că îngrijirile deșteptate prin pretinsele înarmărĭ ale Rusiei suntŭ în fondŭ bagatele. Dér nicĭ că a putatŭ sĕ fiă altfelŭ, deórece tótă lumea este informată despre intențiunile pacĭnice ale Rusiei. Creditulŭ modestŭ de 12 milióne încuviințatŭ ministrului de rĕsboiu conte Bylandt și neconvocarea delegațiunilorŭ de sigurŭ că nu corĕspundŭ sgomotului, ce s'a făcutŭ despre pretinsa amenințare a păcii europene...

.. Articululŭ „Invalidului rusŭ,“ care a espusŭ într'o formă atâtŭ de clară și modestă situațiunea militară a celorŭ trei împĕrății, a contribuitŭ în modŭ veditŭ la liniștirea spiritelorŭ, precum o dovedescŭ decisiunile luate în Viena, carĭ așa de puținŭ sémĕnă cu acele, ce se iau de obiceiu în ajunulŭ unui rĕsboiu. Nicĭ o fóiă militară autorisată, din Berlinŭ și Viena, n'a clasificatŭ pretinsele neesactitățĭ ale »Invalidului Rusŭ,“ aceste nu se potŭ dér așa ușorŭ descoperi. „Rectificările« de până acum au apărutŭ numai în foi nemilitare și prin urmare n'au nicĭ o autoritate față cu espunerile organului oficialŭ alŭ ministeriului de rĕsboiu rusescŭ.

»Prin urmare se póte considera numita espunere a „Invalidului rusescŭ» ca espresiunea adevĕrată a situațiunei și de aicĭ se póte trage conclusiunea liniștitóre, că politica hotărîtă pacĭnică a Rusiei este afară de orĭ ce îndoiélă și că mĕsurile luate de ea au unŭ caracterŭ curatŭ defensivŭ. *Rusia e decisă a nu renunța la înclinările sale spre pace si de a face totŭ ce e de lipsă spre a se asigura în contra unui atacŭ.*“

De aicĭ trage „Nord“ conclusiunea, în fața asigurărilorŭ pacĭnice ale celorlalte cabinete, că este delăturată orĭ-ce temere de unŭ conflictŭ și că se póte spera, că sgomotulŭ de rĕsboiu, care a produsŭ o iritațiune atâtŭ de viuă, va amuți și va face locŭ unui sêmțŭ seriosŭ de siguranță.

In fine constată „Nord“ întorsăturile „Gazetei de Colonia“, cu privire la prințulŭ Ferdinand de Coburg, și ḍice, că ar fi interesantŭ a se sci décă și contele Kalnoky, care a luatŭ în seriosŭ pe prințulŭ Ferdinand, se împărtășesce la acéstă întorsĕtură orĭ nu.

Mĕsurĭ și pregătirĭ militare.

Austro-Ungaria. Ḍiarulŭ „L'Independance de belge“ primesce următórea telegramă dela corespondentulŭ sĕu din Viena: Aflu că prefectulŭ de poliția a convocatŭ pe directorii de ḍiare pentru a-i invita din ordinŭ superiorŭ sĕ nu publice nimicŭ cu privire la mĕsurile militare și la mișcările trupelorŭ. Statulŭ-majorŭ s'a ocupatŭ asemenea de alegerea unui directorŭ de biurou alŭ presei militare. Acestŭ postŭ este destinatŭ unui fostŭ oficerŭ, care a luatŭ parte ca raportorŭ în campania din Turcia la 1877.

O telegramă din Pesta adresată ḍiarului „Standard“ ḍice, că în tóte punctele Ungariei se procedéză la pregătirĭ militare și că telegrafulŭ a primitŭ ordinulŭ d'a nu transmite nicĭ o informațiune privitóre la aceste operațiunĭ. Mai multe regimente suntŭ gata sĕ plece în Galiția. Totușĭ ordinulŭ de plecare nu va fi datŭ decâtŭ numai décă garnisónele rusescĭ dela frontariă continuă d'a-șĭ se mări.

Rusia. In ḍilele acestea din urmă s'au ținutŭ mai multe consilii militare la Gacina sub președința Țarului.

„Dily News“ primesce următórea scire din Ódesa: Flota voluntară de pe marea Négră transportă trupe rusescĭ în numĕrŭ fórte mare din Caucasia și din provinciile meridionale ale Vistulei. S'a comandatŭ o mare cantitate de vase. Ele potŭ transporta dela douĕ-ḍecĭ până la trei-ḍecĭ persóne și suntŭ construite astfelŭ ca sĕ pótă fi legate spre a forma unŭ podŭ. In mai multe puncte s'au vĕḍutŭ flotile de câte optŭ-ḍecĭ din aceste vase.

Vocĭ din România.

„La Correspondance de l'Est“ din Viena publică, în N-rulŭ sĕu dela 19 Decemvre, o corespondență particulară din Bucurescĭ cu data de 17 Decemvre. Acéstă corespondență, primită de gazeta vieneză, după cum se spune în capulŭ ei, ḍice că i-a venitŭ din „sorginte autorisată“. Étă ce spune scrisórea adresată din Bucurescĭ ḍiarului vienesŭ „La Corespondance de l'Est“:

In timpulŭ acesta, în care se vorbesce atâtŭ de multŭ despre unŭ conflictŭ probabilŭ între Austro-Ungaria și Rusia, va fi, credŭ, interesantŭ de a espune probabilitățile relative la atitudinea ce ar puté lua România în casulŭ unui resbelŭ.

Raporturile diplomatice ale guvernului nostru cu cele douĕ imperii vecine suntŭ câtŭ se póte de corecte; și elŭ își dă silința a le mânținé în acéstă stare.

Mesagiulŭ regalŭ afirma că aceste raporturĭ erau intime; afirmațiunea este adevĕrată numai la suprafață, în fondŭ însĕ este în România o antipatiă fórte pronunțată în contra Rusiei.

Păstrămŭ formele diplomatice, mânținemŭ raporturĭ escelente, dér nu putemŭ uita luarea Basarabiei și strigătórea nedreptate cu care Rușii au plătitŭ sângele soldațilorŭ românĭ, căḍuțĭ pe câmpurile de bătaiă ale Bulgariei. Se simte în țéră că înaintarea progresivă a Rușilorŭ spre Orientulŭ meridionalŭ trebue în modŭ fatalŭ sĕ cuprindă într'o ḍi și România. Rusia este vrășmașa reală a Românilorŭ.

De altă parte acéstă primejdiă nu esistă din partea Austriei, *și décă n'ar fi cestiunea Transilvaniei, care, de altmintrelĭ, pentru momentŭ, nu este la ordinea ḍilei, raporturile austro-române arŭ puté deveni fórte cordiale.*

Partidulŭ naționalŭ-liberalŭ are cuvinte particulare de a urî pe Rușĭ. Aceștia au stricatŭ opera cea mai meritoriă a acestui partidŭ, micșorândŭ cu luarea Basarabiei resultatele resbelului din 1877.

Apoi, conservatorii românĭ, adecă opozițiunea, negăsindŭ sprijinŭ în țéră, face fără sinceritate, credŭ, cochetării Rusiei, sperândŭ că cu ajutorulŭ ei va ajunge la putere.

Se pare că lucrulŭ e cunoscutŭ la Petersburgŭ. De aceea, „Le Nord“ publică din când în când articole fórte displăcute guvernului din Bucurescĭ; într'unulŭ din ultimele sale numere a mai publicatŭ unulŭ totŭ în acéstă ordine de idei. D. Hitrowo, ministru plenipotențiar rusŭ pe lângă Regele Carolŭ, nu'șĭ ascunde preferințele sale pentru opozițiunea română.

Acum de curêndŭ, buniórā la aniversarea luărei Plevnei, d. Hitrowo a datŭ unŭ prânḍŭ în onórea generalului Florescu, care n'a luatŭ parte în rĕsboiulŭ dela 1877, dér care are meritulŭ de a fi unulŭ din capii o-

posițiunei. Acestă faptă a fostă fórte remarcată în Bucuresci și gazeta „L'Etoile Roumaine", care e considerată ca organulă ministrului afacerilorŭ streine, l'a semnalată.

Din tóte acestea reese că, în căsŭ de rĕsboiu, Austria ar avé la noi în România mai multă simpatiă. Acésta nu va sĕ dică însĕ că într'o astfelŭ de întêmplare România s'ar pronunța în contra Rusiei. *Guvernulŭ I. C. Brătianu este cu deosebire practicŭ* și mai cu sémă patrioticŭ. Elŭ se va sili câtŭ îi va fi cu putință sĕ stea la o parte pentru a nu suferi nimicŭ; nu s'ar amesteca în evenimente decâtŭ décă nu ar puté face altmintrelĭ. Atuncĭ, *elŭ ar privi unde este interesulŭ României și la casŭ de trebuință, ar face sĕ tacă simpatiele și antipatiele sale.*

„Românulŭ" din Bucuresci, ocupându-se cu acéstă corespondență în articululŭ de fondŭ dela 25 Undrea (Decemvre) și presupunêndŭ că e din isvorŭ guvernamentalŭ, dice că rĕu se face că se trîmbiță în lume simpatiile și antipatiile guvernului, tocmai acum când norĭ negri acoperŭ orisontulŭ diplomației europene. Pe ce se'ntemeiază corespondentulŭ, dice „Românulŭ", când afirmă că „Rusia este dușmana reală a României" și că „acéstă primejdiă nu esistă din partea Austriei?" Apoi continuă:

Cum raporturile austro-ungaro-române — nu cum dice „autorisatulŭ" din Bucuresci »raporturile austro-române« — potŭ deveni fórte cordiale?

Și décă astădĭ cestiunea Transilvaniei nu este la ordinea dilei, cine îlŭ asigură că în acéstă *boîte à surprises* (cutiă cu surprinderĭ) care se numesce cestiunea Orientului ea nu va apare mâne?

„Românulŭ" nu'șĭ póte închipui luptândŭ dorobanțulŭ alăturĭ cu honvedulŭ, séu celŭ puținŭ simpatisândŭ România cu Ungurii, adecă cu amicii Româniloră din tóte părțile și'n deosebĭ ai Românilorŭ transilvănenĭ. Numitulŭ organŭ dice că e bine, sĕ se observe cea mai strictă reservă de către guvernŭ, décă practicŭ vrea sĕ fiă ca la 1877.

Inregistrămŭ simplu aceste vocĭ, ca sĕ pótă cunósce publiculŭ nostru cetitorŭ cum e dispusă opiniunea publică din România față cu complicațiunile ce amenință a isbucni.

SCIRILE DILEI.

»România Liberă« spune, că în cercurile dirigente din Bucuresci se manifestă marĭ temerĭ despre unŭ rĕsboiu între *Rusia și Austro-Ungaria* și se adaugă că Regele Carolŭ va chiema la o consfătuire intimă pe toțĭ fruntașii politicĭ ai României.

—x—

Semnificativŭ pentru raporturile dintre *Austro Ungaria* și *Rusia* e următorulŭ casŭ: Regisorulŭ teatrului curții din Viena, d-lŭ Stoll, fusese invitatŭ sĕ dea câteva representațiunĭ la teatrulŭ curții din Petersburg și la 10 Ianuariu n. avea sĕ și plece spre capitala Rusiei. In sĕptĕmâna trecută însĕ agentulŭ sĕu primi o scrisóre a prințului Dolgoruky, magistrulŭ supremŭ alŭ ceremonielorŭ la curtea rusă, în care cere resiliarea contractului, deórece situațiunea momentană nu e potrivită pentru pășirea unui »membru alŭ teatrului curții din Viena« pe scena teatrului curții din Petersburg. D-lŭ Stoll a trebuitŭ sĕ renunțe la călĕtoria sa în Rusia.

—x—

»L'Autriche slave et roumaine« dela 20 Decemvre n. publică dela corespondentulŭ sĕu din Pesta o corespondență, în care se dice între altele: „Unŭ deputatŭ maghiarŭ, căruia avuiu obrăsnicia a'i arĕta primele numere din „L'Autriche slave et roumaine," îmĭ dicea acum două séu trei dile: „Amŭ fostŭ prea liberalŭ în desavantagiulŭ nostru, făcêndŭ legea asupra libertății pressei, *niciodată nu vomŭ ajunge la scopŭ de a maghiarisa diversele naționalități câtŭ timpŭ ele își vorŭ imprima totŭ ce cugetă!*" — Ințelegŭ acum și slugile guvernului, care e causa persecuțiunilorŭ și amenințărilorŭ unguresci contra Nemaghiarilorŭ și de ce și libertatea de pressă începe a figura pentru acestia numai pe hârtiă? *Nu'i potŭ maghiarisa.* Tóte incriminările stăpânirei unguresci contra Nemaghiarilorŭ suntŭ numai pretexte nerușinate.

—x—

Indată după anulŭ nou, la mai multe *despărțĕminte de trupe* austro-ungare se vorŭ deschide *cursurĭ voluntare pentru învĕțarea limbei ruse.*

—x—

Amŭ comunicatŭ în dilele trecute, că *teatrulŭ un gurescŭ din Neutra* e în ajunŭ de a da falimentŭ. Precum comunică acum corespondentulŭ lui „Pester Lloyd," falimentulŭ s'a ivitŭ. Directorulŭ Toth s'a vĕdutŭ nevoitŭ a renunța la acéstă demnitate, lăsândŭ pe actorĭ sĕ facă ce vorŭ sci. »Miseria însĕ este totŭ aceeașĭ,« încheiă corespondentulŭ.

—x—

In Nr. 161 alŭ fóiei nóstre publicarămŭ după unŭ diarŭ unguresсŭ din Clușiu scirea, că notarii de cercŭ din comitatulŭ *Solnocŭ-Dobâca* au luatŭ decisiunea sĕ se constitue într'o ședință literară sub președința d-lui pretore supremŭ Adolf Floth, cu scopulŭ de a redigea unŭ diarŭ de specialitate pentru notarĭ. In privința acestei scirĭ ne trimise d-lŭ Georgiu Micu, notarŭ cercualŭ în acelŭ municipiu, o rectificare în sensulŭ, că nu toțĭ notarii de cercŭ din comitatulŭ Solnocŭ-Dobâca, ci numai cei din cerculŭ pretorialŭ alŭ Betlénului s'au constituitŭ mai de multŭ în o reuniune, din care și d-sa face parte și despre care ne spune, că în ședința dela 17 Iulie a. c. a denumitŭ o comisiune literară, cu scopulŭ ca acésta sĕ publice din când în când în diarulŭ „Községi Közlöny" câte o lucrare esclusivŭ referitóre la afacerĭ notariale, dér nicidecum de caracterŭ politicŭ orĭ naționalŭ. — Mărturisimŭ că e fórte greu a ne închipui în timpulŭ șovinistŭ de adĭ o reuniune ungurésсă fără caracterŭ maghiarisatorŭ și tendențiosŭ pentru naționalitățile nemaghiare.

—x—

Proprietarii de vite din comuna *Paulis*, în comitatulŭ *Timișului*, suntŭ bântuițĭ de o grea plagă. Intregŭ ținutulŭ Paulisului și împrejurimea suntŭ cutrierate de haite de lupĭ, pricinuindŭ marĭ pagube în turmele de oi. Pe câmpŭ zacŭ piei și schelete de oi sdrențuite și păstorii povestescŭ cu grózā despre urletele ce le scotŭ lupii nóptea. Se și interesézā puținŭ de turmele încredințate lorŭ, ci caută a'șĭ păzi viéța de bestii. — Atâta le mai trebuia bieților contribuabilĭ, sĕ mai fiă amenințațĭ d'a fi mâncațĭ de lupĭ!

—x—

Pe șoséua *Baia-Bikity* s'a găsitŭ deunădĭ cadavrulŭ unui omŭ, sfâșiatŭ încâtŭ abia s'a pututŭ constata identitatea ucisului în persóna culegĕtorului - tipografŭ Carolŭ Romanŭ. Ca făptuitorŭ alŭ omorului e bănuitŭ unŭ óre-care Ioh. Kronawetter, care s'a și arestatŭ.

Limba franceză predată Româniloră fără profesorŭ, în timpŭ de unŭ anŭ. — **Limba engleză predată Româniloră** fără profesorŭ în timpŭ de unŭ anŭ. Diare limbistice **sĕptĕmânale** pentru tóte clasele, redactate în românesce *(cu pronunțarea figurată)* de d-nulŭ H. Lolliot, profesorŭ la liceulŭ sf. Gheorghe, în Bucuresci. — *Metode pentru a învĕța* **singurŭ** *a scrie și a vorbi* **limba** *franceză și cea engleză.*

Prețulŭ abonamentului: Pentru *limba franceză*: Unŭ anŭ (cursulŭ completŭ), 9 florinĭ; — șése lunĭ, 4 fl. 50 cr.; — trei lunĭ, 2 fl. 25 cr.

Pentru *limba engleză*: Unŭ anŭ (cursulŭ completŭ), 18 florinĭ; șése lunĭ, 9 fl.; — trei lunĭ, 4 fl. 50 cr.

Cererile de abonamente se adresézā: D-lui H. Lolliot, Bulevardulŭ Elisabeta, Băile Eforiei. — Bucuresci (România.)

Incunosciințare.

Din incidentulŭ *jubileului de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei"* constituindu-se aicĭ în Brașovŭ unŭ comitetŭ pentru arangiarea acestei serbărĭ *în séra de 31 Decemvre 1887* și în diua de *1 Ianuarie 1888* stilŭ vechiu, se aduce acésta la cunoscință publicului românŭ cu învitarea de a lua parte la acéstă serbare.

Acei onorațĭ Domnĭ, carĭ voescŭ sĕ ia parte la acéstă serbare suntŭ rugațĭ sĕ binevoiască a încunosciința pe subscrisulŭ președinte alŭ comitetului arangiatorŭ *până în 26 Decemvre 1887* st. v., spre a se puté lua dispozițiile necesare.*)

Brașovŭ, în 14 Decemvre 1887.

Vasile Voina,
președinte.

Din valea Arieșului, în Decemvre 1887.

In dilele trecute apărù în diarele nóstre o mică notiță despre bucuria fóiei maghiare „Kolozsvár" asupra progresului școlei maghiare din opidulŭ Câmpenĭ. Redacțiunea „Tribunei" ia lucrulŭ cam ușorŭ, éra redacțiunea „Gazetei Transilv." cu tóta causa întreabă pe învĕțătorii noștrii déla școla capitală română din Câmpenĭ, că ce dicŭ ei la acele laude maghiare. A fostŭ la locŭ acéstă întrebare și sum curiosŭ, ce vorŭ rĕspunde acestĭ învĕțătorĭ bine plătițĭ la întrebarea pusă, apoi mai tare așteptŭ unŭ rĕspunsŭ dela inspectorulŭ tractualŭ care ca protopresbiterŭ își are locuința în localitatea acésta, care e centrulŭ munțilorŭ apusenĭ.

Aicĭ și-a vĕritŭ Kulturegyletulŭ mrejele maghiarisării și a demoralisării, și cumcă după unŭ timpŭ de 2—3 anĭ deja începe a striga „învingere" (închipuită) este în prima liniă a se ascrie necapacitații inteliginții locale de a primi și a purta lupta pentru apĕrarea limbei și datinelorŭ române. Mai bine își ascundŭ capulŭ în o nepăsare bătĕtóre la ochĭ, séu se dau după pĕrŭ din cause ale interesului personală, séu subscriu nisce fleacurĭ de nyilatkozat-urĭ.

Publiculŭ românŭ anumitŭ va presupune cumcă în opidulŭ Câmpenĭ suntŭ baterŭ $^{1}/_{3}$ séu $^{2}/_{3}$ părțĭ ale populațiunei de viță maghiară; ca sĕ pótă a se fi înființatŭ aci o școlă maghiară de feciorĭ și și de fete. Nicĭ vorbă. Afară de puținĭ oficiallĭ regescĭ, familii maghiare aicĭ nu suntŭ și nu au fostŭ, întreaga popolațiune este română, care din mijlócele eĭ deja dela anulŭ 1861 și-a înființatŭ unŭ fondŭ scolarŭ, școlă corĕspundĕtóre cu trei învĕțătorĭ, și școlă de fetițe cu învĕțătóre. Fondulŭ scolarŭ mai dă ajutorŭ unui învĕțătorŭ de confesiunea gr. unită de 300 fl. și așa numai pentru bĕețĭ funcționézā în Câmpenĭ 4 învĕțătorĭ. Ce progrese ar' puté ei face décă de o parte protopopulŭ localŭ ar fi la înălțimea misiunei și décă inteligința mireană ar lucra în concordiă la misiunea grea a regenerărei poporului românŭ. Eu nu vorbescŭ de unŭ diletantismŭ în causă, ci de adevĕrată muncă, care se recere spre ajungerea scopurilorŭ

*) Celelalte diare române suntŭ rugate sĕ binevoéscă a reproduce acéstă încunosciințare. V. V.

---

(5) **FOILETONU.**

„PĂRINȚII PATRIEI".

— Epopeă —

In acéstă 'nvălmășélă nicĭ partidele contrare
Incă nu dormŭ, n'au liniște, ținŭ și ele adunare,
In care presidéză vre-unŭ bravŭ conducĕtorŭ.
Omŭ eruditŭ și cu minte și mare pĕrtinitorŭ
Alŭ causei naționale. Dênsulŭ ține o vorbire
Frumósă și strălucită, isvorîtă din iubire:
„Frațilorŭ mei dela sate, fii ai națiunii mele,
„Aduceți-vĕ aminte de acele timpurĭ grele,
„Ce cu câtva mai nainte, avù scumpa-mĭ națiune.
„Fiindŭ bravĭ strămoșii noștri, nobila lorŭ misiune
„Au împlinit'o cu toții, avêndŭ solidaritate,
„Și cu arma legii'n mână au șterșŭ multă ne- [dreptate.
„Acum éră se ridică vijelii, furtune grele,
„Și ce cugetațĭ cu toții, de unde isvorĕscŭ ele?
»Din a vóstră nepăsare. Se cere o condițiune:
»Sĕ ne folosimŭ de dreptulŭ ce-lŭ avemŭ ca na- [țiune.
„Fițĭ dér solidĭ și cu minte și vĕ unițĭ în comunŭ,
»Cu multă sinceritate, frațilorŭ, eu vĕ propunŭ:
»Sĕ ascultațĭ de ai voștri bravĭ, esperțĭ conducĕtorĭ,
„Nu vĕ luațĭ după flĕcurĭ și după lingușitorĭ,
„Și țineți toțĭ laolaltă și în taberă streină
»Sĕ nu trécă nice unulŭ din o mârșavă pricină.
„Atuncĭ causa nóstră dréptă va eși învingĕtóre,
„Avé-va ér națiunea dile dulcĭ de sĕrbătóre!«
Intr'acestea écă vine unŭ candidatŭ naționalŭ,
Și către poporŭ vorbesce în modŭ sincerŭ și lealŭ:
»Bravŭ poporŭ alŭ gintei mele, te salutŭ de mii [de orĭ!
»Și vĕ rogŭ în causa dréptă, ca sĕ-mĭ fițĭ părti- [nitorĭ.
„Fii națiunei mele, eu vĕ iubescŭ cu ardóre,
„Vĕdêndŭ greutatea vóstră, dĕu inima rĕu mĕ dóre,
„Vĕ spunŭ cu sinceritate, că eu mĭ-am propusŭ [de țintă,
»Sĕ apĕrŭ după dreptate-a națiunei causă sfântă!
„La acésta mĕ îndémnă a mea sinceră iubire;
„Fițĭ dér frațilorŭ cu toții, vĕ rogŭ sĕ fițĭ în unire.
»Unirea în causa dréptă chiar și sfânta Provedință
„O protege, o conduce. Frațilorŭ avețĭ credință!
»Și pentru alŭ vostru bine, primițĭ sfatu'mĭ părin- [tescŭ,
„Dumnedeu mi-e mărturiă, frațilorŭ cu vĕ iubescŭ!«
„Dumnedeu sĕ te trăiéscă!" strigă unulŭ din po- [porŭ,
Ér corupții dintre dênșii murmură încetișorŭ:
„Décă nu ne dai nimica, de aicĭ te poțĭ culege,
»Numai pentru vorbe góle deputatŭ nu vomŭ alege."
Elŭ se duce mai departe cu programa lăudată,
Vine altŭ candidatŭ éră, vine'n urma lui îndată:
„Alegeți mĕ pe mine, sunt omulŭ guvernului,
»Insĕ voiescŭ totŭ odată binele poporului,
„Avêndŭ mare influință la domnii marĭ lăudațĭ,
„Eu vĕ potŭ face multŭ bine, numai voi sĕ as- [cultațĭ.
„Sciți voi că legile țĕrei dela domnii marĭ provinŭ,
„Vedețĭ voi dóră că domnii pórtă alŭ țĕrei destinŭ,
»Sciți că pânea și cuțitulŭ e în mâna domnilorŭ,
„Ei se „îngrijescŭ" de tóte, decĭ și de bietulŭ po- [porŭ..
»De vorŭ vedé că poporulŭ e supusŭ lui și ascultă.
„Vorŭ mai scădé câte ceva din contribuația multă..
„Nu ascultațĭ de alŭ vostru conducĕtorŭ rĕu, ne- [vrednicŭ;
»Nu-i bine sĕ stămŭ în proptă cu guvernulŭ celŭ [»puternicŭ«;

înalte, şi de care muncă încă la poporulŭ şi inteliginţa nóstră numai micĭ urme putemŭ vedé.

Ceea ce este însĕ în causa de faţă mai întristătorŭ e împrejurarea că acea şcólă maghiară şi pentru maghiarisarea mlădiţelorŭ românescĭ *se susţine cu banii comunelorŭ române*, a căror representanţĭ seduşĭ fiind — şi părăsiţĭ de naturalii lorŭ conducĕtorĭ — au votatŭ ajutóre pe timpŭ neotărîtŭ pentru înfiinţarea unei şcóle maghiare în Câmpenĭ, după cum a voitŭ vestitulŭ Moldován Gergely. Aşadéră locuitorii românĭ dau toporişcea la securea, cu care sĕ se dobóre pădurea românéscă în fosta reşedinţă a apĕrărei naţionale în anii 1848/9. Departe a ajunsŭ zăpăcéla în aceste regiunĭ, şi cei cu doi banĭ în trei pungĭ vorŭ avé sĕ rĕspundă de aceste atâtŭ aicĭ pe pămêntŭ câtŭ şi înaintea lui Dumneḑeu.

Şcóla maghiară din Câmpenĭ cu producţiunele sale — în acestŭ anŭ de 2 orĭ — arată şi progresŭ resp. venitŭ bănescŭ. Câţĭ florenĭ românescĭ suntŭ aci la mijlocŭ? Eu sciu că preste jumĕtate a venitului acelorŭ representaţiunĭ suntŭ daţĭ de Românii inteligenţĭ séu sciutorĭ de ceea ce facŭ. Acésta nu este elemosină, ci simplu unŭ actŭ de trădare a causei nóstre române culturale, pentru că conducĕtorii şcólei maghiare nicĭdecum nu se sfiescŭ a arăta pe faţă intenţiunea lorŭ, căcĭ ei pe pruncii şi fetiţele române, carĭ cercetéză în mare parte acele şcóle maghiare, nicĭ în sĕrbătorile bisericei românescĭ nu-i trimite la biserică, ci continuă învĕţămêntulŭ şcolarŭ chiar ca în unŭ satŭ neaoşŭ maghiarŭ.

De atâta nepăsare românéscă în opidulŭ Câmpenĭ trebuie sĕ ţĭ roşéscă faţa, deórece în aşa modŭ delăsatŭ nicăirĭ nu s'a mai apĕratŭ causa românismului, ca aicĭ de 10 anĭ încóce; gândescĭ că stejarulŭ s'a făcutŭ tufă. Sapienti satis!

Celŭ ce nu a desperatŭ.

Titlurĭ pentru merite.

Este deja unŭ lucru fórte constatatŭ, că administraţiunea în astă ţéră constituţională este fórte departe de menirea şi scopulŭ ei adevĕratŭ; acésta o spunŭ clarŭ şi limpede foile oposiţiunei mrghiare pe tótă ḑiua, afară de cele de lângă saculŭ cu grăunţele. Acuma décă o spunŭ acésta ḑilnicŭ foile oposiţiunei despre ai lorŭ, cum sĕ-o putemŭ noi caracterisa administraţiunea, noi, carĭ purtămŭ numai greutăţile susţinerei aceleia, fără sĕ putemŭ fi împărtăşiţĭ şi de scutulŭ ei?

O administraţiune condusă prin respectarea legilorŭ este binefăcĕtóre, însĕ abatêndu-se dela ţînta cea adevĕrată, este o calamitate prin care se lăţesce demoralisarea chiar şi în massa poporului. Şi că administraţiunea nóstră este condusă astfelŭ éa însaşĭ ne arată.

Se aflară de esemplu nisce femei române şi se sfătuiră ca sĕ facă în acestŭ comitatŭ alŭ persecuţiunilorŭ o reuniune, prin care sĕ dée ajutóre elevelorŭ sĕrace române. Acéstă întreprindere cu scopŭ umanitarŭ, basată pe dreptulŭ divinŭ şi umanŭ, în urma informaţiunilorŭ administraţiunei nóstre bolnave, nu li s'a încuviinţatŭ.

Colo pe Valea Bârgăului se intereséză nisce ómenĭ bravĭ de deşteptarea tineretului nostru românŭ şi voescŭ a întemeia o societate de lectură pentru lăţirea culturei în massa poporului. Aceste statute, în urma informaţiunilorŭ administraţiunei, se respingŭ.

Vrĕi sĕ'ţĭ facĭ şcolĭ conformŭ legilorŭ esistente, ţi se punŭ mulţime de greutăţĭ numai sĕ te pótă împedeca, adécă nu voescŭ membrii administraţiunei sĕ cultivămŭ poporulŭ nostru ci numai sudórea lui cruntă e bună de jertfă şi traiu, apoi las' sĕ rĕmâie totulŭ în labirintulŭ întunecosŭ fără cultură.

Vine acuma cineva şi le descopere conducĕtorilorŭ administraţiunei bóla de care este cuprinsă corporaţiunea lorŭ şi'i face atenţĭ ca sĕ-şĭ lecuiascĕ bóla la timpŭ, căcĭ îmbĕtrânindŭ rĕulŭ, va fi târḑiu lecuirea. Unulŭ ca acela, fără sĕ pótă folosi prin bunăvoinţa sa, este persecutatŭ pe tóte terenurile.

Fórte aplicabile suntŭ la împrejurările nóstre de aḑĭ cuvintele S. Ioanŭ gură de aurŭ, când ḑice: „Precum foculŭ cu câtŭ punemŭ mai multe lemne pe dênsulŭ, cu atâta arde cu mai mare pară: aşa sufletele pĕcătoşilorŭ cu câtŭ audŭ mai adeseorĭ adevĕrulŭ, cu atâtŭ mai tare se escită spre pĕcatŭ.«

Faptele vorbéscă: In primăvéra acésta s'au trimisŭ dela acestŭ oficiu preoţescŭ estrasele matricularĭ din anulŭ 1868 pentru glóte, éră în tómnă cele din anulŭ 1869. Estrasele s'au trimisŭ primăriei comunale în limba nóstră română, căcĭ lege de naţionalitate avemŭ pe basa căreia ne putemŭ folosi de limba nóstră în tóte agendele nóstre publice şi private. Legea e creată de Ungurĭ, măcarŭ aceea voimŭ noi a ni se respecta. Ce sĕ veḑĭ însĕ? Ei nu voescŭ sĕ scie de creaţiunea lorŭ!

Au nu acésta se dovedesce prin următórea conglomeraţiune de cuvinte, poreclită sentinţa?:

Nr. 526./1887. — mil. Papp Zsigmond notarulŭ cercului Ferneziu încunosciinţéză, că preotulŭ gr. cat. din Tĕuţii de susŭ nu voiesce a estrada spre folosinţa oficiósă estrasele matricularĭ din anii 1868 şi 1869 despre tinerii obligaţĭ la miliţiă, în limba maghiară. In contra disposiţiunei Nr. 2119/87 adm. acelea le-a trimisŭ în limba română. S'a decisŭ: Luându-se spre sciinţă acéstă însinuare, Ioanŭ Costinŭ preotŭ gr. cat. din Tĕuţii de susŭ prin acésta se pedepsesce cu amendă de 100 fl., din care sumă jumĕtate se destină pentru sĕracii din Tĕuţii de sus, ér cealaltă jumĕtate pentru reuniunea industrială a femeilorŭ din comitatulŭ Sătmarŭ, sub greunămêntulŭ că în 8 ḑile va fi esecutatŭ pe cale administraţională. Totodată de nou este provocatŭ preotulŭ gr. cat. Ioanŭ Costinŭ sub pedépsă de 100 fl., ca estrasele matricularĭ trebuincióse pentru compunerea listei tinerilorŭ obligaţĭ la miliţiă din 1868 şi 1869, privindŭ la urgenţa acestei afacerĭ sĕ le trimită dela primirea acestei resoluţiunĭ în timpŭ de 48 óre la Papp Zsigmond not. cercului Ferneziu *în limba maghiară*. Argumente:

După ce Ioanŭ Costinŭ preotŭ gr. cat., în contra disposiţiunei de sub Nr. 2119/87 adm. a denegatŭ estradarea estraselorŭ matricularĭ din a. 1868 şi 1869, despre tinerii obligaţĭ la miliţiă, notarului cercului Ferneziu din comunele Satunou de susŭ şi Tĕuţii de susŭ, în limba maghiară, notarulŭ cercualŭ din estrasele matricularĭ române nu este în stare a face conscrierea tinerilorŭ obligaţĭ la miliţiă, conformŭ disposiţiunilorŭ legalĭ despre miliţiă, şi ca acestŭ împedecămêntŭ sĕ nu obvină, a trebuitŭ a constrînge pe lângă pedépsă pe numitulŭ preotŭ ca estrasele matricularĭ sĕ le compună în limba maghiară. Care decisiune se trimite preotului gr. cat. Iónŭ Costinŭ şi notarului cercualŭ Papp Zsigmond, celui din urmă i se înmănuéză cu acea îndrumare, ca privindŭ urginţa cea mare a causei, fără amânare sĕ o înmanueze şi computândŭ dela înmanuare 48 óre, sĕ facă relaţiune la acestŭ oficiu fără întârḑiare. — Dat Baia mare 1887. Decemvre. 3. Smit Sandor pretore supremŭ m. p.

Sosindu'mĭ acéstă scrisóre başibuzucéscă, m'am convinsŭ că numai judecată nu se póte numi, nu, căcĭ n'are cerinţele legalĭ basate pe §§-ii constituţiunei patriei. Plătindŭ noi judecătorii, amŭ aştepta ca aceia sĕ scie judeca în causa acésta unde este legea călcată de mine? şi unde este legea pre basa căreia sunt judecatŭ? Nicĭ una nicĭ alta. Aşadară nu este judecată, ci unŭ despotismŭ sub mască oficiósă, care se póte numi: „abusŭ de puterea oficiósă". Vĕḑêndŭ individulŭ consciu de datorinţa sa acéstă procedură, nu scie ce sĕ compătiméscă: pre acela care e grasŭ de plata cea bună, şi totuşĭ nu scie judeca; séu pre bietulŭ poporŭ, căruia i s'a alesŭ aşa judecătorŭ; séu pe corporaţiunea între care se afla şi aşa indiviḑĭ întunecaţĭ.

Laertius povestesce: „Că vĕḑêndŭ odată Diogenŭ unŭ copilŭ petulantŭ aruncândŭ petrii cătră ceriu ĭi ḑise: Inzadarŭ te întărîtĭ, nicĭ-când nu poţĭ ajunge scopulŭ". In asemenea convingere suntemŭ şi noi Românii în ḑilele nóstre faţă cu desmerdările celorŭ dela putere, carĭ nu mai voiescŭ a sci de dreptŭ, de lege, ci voiescŭ a domni cu despotismulŭ, „akarom" şi „parancsolom", deşi ar trebui sĕ scie că până este poporŭ românescŭ va fi şi esistă şi scrisórea română. (Va urma.)

Aplicarea legei industriale în România.

După recomandarea ministrului românŭ de agricultură, consiliulŭ de miniştri din România a aprobatŭ pentru: „fabrica de hârtiă de împachetatŭ C. & S. Schiel" dela Buştenĭ, „fabrica de cherestele Fraţii Theiler din Moinescĭ," »fabrica de zaharŭ« dela Sasculŭ şi pentru „fabrica de cherestea Fraţii Theiler" din comuna Cucu dreptulŭ de a benificia de următórele favorurĭ:

a) Scutire pe timpŭ de 15 anĭ de orĭ-ce impositŭ directŭ cătră statŭ, judeţŭ şi comună.

b) Scutire pe acelaşĭ timpŭ de taxele vamale de importŭ pentru maşinele, părţile de maşinĭ şi accesoriile lorŭ aduse din străinătate pentru trebuinţele fabricei.

c) Reducţiunea, pe timpŭ de 15 anĭ, a taxelorŭ de transportŭ pe căile ferate române pentru obiectele arătate la aliniatulŭ precedentŭ şi pentru produsele fabricei.

In specialŭ pentru »fabrica de efecte militare şi cismăriă M. Leon & Th. Mandrea« din Bucurescĭ, care este constituită cu unŭ capitalŭ de instalare de peste unŭ milionŭ francĭ, care se servă de maşinele şi mijlócele tehnice cele mai perfecţionate, care este condusă de distinşĭ ómenĭ de specialitate, şi la care lucréză ḑilnicŭ peste 450 ómenĭ — Ministeriulŭ de agricultură, industriă şi comerciu alŭ României, pe lângă favorurile acordate fabricelorŭ de mai susŭ, a mai concesŭ e aceeaşĭ scutire de imposite şi taxe pentru următórele materii prime necesare fabricei:

Ace şi mătase de cusutŭ; Pânză de căptuşală de mătase, inŭ şi bumbacŭ; Gumi-elasticŭ, de bumbacŭ, aţă séu mătase; Sârmă de ferŭ şi alamă pentru cuie; Ferŭ nelucratŭ, aramă şi alamă brută nelucrată; Colorĭ şi lacurĭ pentru datŭ lustru; Prafurĭ pentru palisagiu; Şnurŭ; Nasturĭ, copci séu inele de metalŭ; Urechĭ pentru ghete.

d) Reducţiunea, pe timpŭ de 15 anĭ, a preţurilorŭ de transportŭ pe liniile ferate române pentru obiectele arătate la literile b) şi c) cum şi pentru pielea tăbăcită indigenă procurată pentru trebuinţele fabricei.

e) Reducţiunea pe acelaşĭ timp a taxelorŭ postale pentru transportulŭ fabricatelorŭ în interiorulŭ ţĕrei.

f) Preferinţa produselorŭ acestei fabricĭ pentru furniturile Statului, judeţelorŭ şi comunelorŭ faţă cu produsele similare streine.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 27 Decemvre. — Judex Curiae Sennyey e greu bolnavŭ.

ROMA, 27 Decemvre. — Papa a primitŭ pe episcopii greco-catolicĭ din Austro-Ungaria.

Tibru cresce mereu; părţile situate mai josŭ ale oraşului şi împrejurimea suntŭ inundate.

PETERSBURG, 27 Decemvre. — Lordulŭ Churchill a visitatŭ Sâmbătă pe Giers şi apoi a primitŭ contravisita acestuia. Lordulŭ şi Lady Churchill au plecatŭ erĭ la Gacina.

CONSTANTINOPOLŬ, 27 Decemvre. — Consilierulŭ de ambasadă rusŭ Onou a înmânatŭ Porţii unŭ protestŭ contra nouei năvălirĭ a Kurḑilorŭ pe teritoriulŭ rusŭ şi i-a cerutŭ sĕ ia mĕsurĭ severe.

Necrologŭ Cu profundă durere Vĕ aducemŭ la cunoscinţă regretabila încetare din viaţă a multŭ preţuitului nostru Ioanŭ Popŭ, teologŭ absolutŭ. notarŭ cercualŭ şi proprietarŭ întêmplată astăḑĭ la 5[3]/4 óre diminéţa, fiindŭ înpărtăşitŭ cu sântele sacramente ale muribunḑilorŭ. Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale decedatului se vorŭ aşeḑa în cimiteriulŭ bis. gr. cat. din Şiardŭ la 14/26 Decemvre a. c. 2 óre d. m.

Şiardŭ, în 12/24 Decemvre 1887. *Nicolau Popŭ*, tată. *Iosifŭ Popŭ*, jude dela tabla reg. *Roza m. Miclea*, *Elisabeta Popŭ*, *Valeria m. Radeşiu*, fraţĭ. *Petru Stanciu*, *Ioanŭ Miclea*, *Gedeonŭ Radeşiu*, cumnaţĭ. *Eufrosina Popŭ*, sociă. *Maria Stelina*, *Victorŭ Nicolau*, *Veturia Adriana*, fii. *Ioanŭ Urzică*, *Maria Urzică*, socrii.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

»Şi conducĕtorii voştri vĕ'mbată cu vorbe góle.
»Eu sunt avutŭ şi putemicŭ, am învĕţatŭ multe şcóle,
»Cunoscŭ eu lipsele vóstre, pungile vóstre suntŭ góle,
»Şi vĕ dau nisce parale, folosiţi-vĕ cu ele;
»Pentru c'aţĭ venitŭ aicea, pentru că m'aţĭ ascultat,
»Eu vĕ dau la toţĭ acuma de bĕutŭ şi de mâncatŭ,
»Punŭ la disposiţiune butea de rachiă plină,
»Chemaţĭ încă şi pe alţii de pe uliţe sĕ vină,
„Veseliţi-vĕ cu toţii şi vĕ faceţĭ voiă bună."
Toţĭ îi strigă »sĕ trăiéscă"! strigarea grozavŭ rĕsună
Strigarea se repeţesce cu vuietŭ îngrozitorŭ.
„Veḑĭ acesta e domnŭ mare«, ḑice unulŭ ameţitŭ,
„Şi darnicŭ e", ḑice altulŭ, „cu bănişorĭ ne-a cinstitŭ.
„Veḑĭ că elŭ cunósce lipsa poporului asupritŭ."
Atuncea se delectéză candidatulŭ „generosŭ«
Şi se uită cu plăcere la totŭ celŭ ce-i pĕcătosŭ,
Care dă ocolŭ acuma buţii de rachiă plină.
Se veselescŭ fórte bine unii din punga streină.
Aste minunate scene se repeţescŭ în totŭ loculŭ,
Unorŭ stricaţĭ la alegerĭ le suride-o ḑi norocululŭ.....
Ce fericire plăcută mai produce-o corteşire
Guvernamentală, însĕ nu e decâtŭ pregătire
La serbarea strălucită, care tóte le petrece
Câte a produsŭ şi produce secolulŭ nouĕspreḑece.
Cu lampa lui Diogene décă i-ai cerca părechiă,
Nu i-ai afla nicăirea, nicĭ în istoria vechiă.
Nu te prindă dér mirare, scumpă Musă, când de nou
Te rogŭ sĕ'mĭ ajuţĭ a scrie acestŭ grandiosŭ tablou.
Sĕ mergemŭ şi noi în fine la alegerĭ de-ablegatŭ,
Sĕ ne folosimŭ de dreptulŭ care legea ni l'a datŭ,
Noi amŭ lucratŭ după lege sincerŭ cu totă credinţa,
Pentru alegerea nóstră nu ne mustră consciinţa!
Că noi nu ne-am vêndutŭ dreptulŭ pentr'unŭ blidişorŭ de linte,
Susŭ stă causa naţiunei şi o susţinemŭ ferbinte
De voimŭ şi cădea în luptă, der sĕ cădemŭ cu onóre,
O victoriă nedréptă este pré dejositóre!
Écă-ne suntemŭ acuma, ne aflămŭ chiarŭ în cetate,
Aicĭ are reşedinţa a ómenilorŭ dreptate.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Decemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	97 05
Rentă de hârtiă 5%	84.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	94 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110 50
Bonurĭ rurale ungare	101.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 —
Bonurĭ rurale transilvane	102.—

Bonurĭ croato-slavone	101.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	121.25
Renta de hârtiă austriacă	77.60
Renta de arg. austr.	80.20
Renta de aurŭ austr.	108 60
Losurile din 1860	132.75
Acțiunile băncel austro-ungare	860.—
Act. băncel de creditŭ ung.	272.25
Act. băncel de creditŭ austr.	269.75
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6.—
Napoleon-d'orĭ	10.05
Mărcĭ 100 imp. germ.	62.30
Londra 10 Livres sterlinge	126.80

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 9 Decemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93 1/2	94 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91 3/4	92 1/4
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.1/4	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieței Brașovŭ

din 24 Decemvre st. n. 1887.

Bancnote romănescĭ	Cump.	8.46	Vênd.	8.48
Argint romănesc	»	8.43	»	8.45
Napoleon-d'orĭ	»	10.03	»	10.05
Lire turcescĭ	»	11.26	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.30
Galbenĭ	»	5.90	»	5.96
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	101.—
Discontulŭ	»	6 1/2—8% pe anŭ.		

Nr. 14,290—1887.

Publicațiune,

referitóre la așternerea fasiunilorŭ dărei de agonisitŭ de clasa a III-a și a IV-a, a fasiunilorŭ dărei după cametele de capitalŭ și a acelora după capitalele pasive.

In urma ordinațiunei inspectoratului reg. de dare ddto Brașovŭ în 3 Noemvre a. c. Nr. 17,960, se provócă, spre scopulŭ conscrierei și determinărei dărei pentru anii 1888 și 1889:

1. Toțĭ acei, carĭ aparținŭ acelorŭ supușĭ dărei de agonisitŭ de a III-a Clasă precum: fabricanțĭ, negutĕtorĭ și industriașĭ, banquerĭ, medicĭ, advocațĭ, inginerĭ, arendașĭ etc. în genere toțĭ acei carĭ au profesiune aducĕtóre de unŭ folosŭ, fără ca după acéstă profesiune sĕ fi fostŭ cu ocasiunea determinărei dărei pro 1887 deja dăjduițĭ pro anii 1888 și 1889.

Toțĭ acei aparținĕtorĭ dărei de agonisitŭ de a IV clasă, precum amploiații comunalĭ, bisericescĭ, dela vr'o societate și amploiații privațĭ, preoțĭ, profesorĭ, învĕțătorĭ, comptabilĭ, cassarĭ etc. carĭ capĕtă salarŭ séu pensiune mai multŭ ca 40 fl. v. a. lunarŭ.

3. Toțĭ acei, carĭ au capitale depuse cu camete.

4. In fine toțĭ acei, pe a cărora realitățĭ zacŭ capitale cu camete, — ca sĕ-șĭ ridice fără întârdiere dela oficiulŭ orășenescŭ de dare libelele respective pentru fasionarea dărei de agonisitŭ de a III. și a IV. clasă, precum și acele pentru fasionarea dărei după cametele dela capitalŭ sĕ le reașternă la acelașŭ oficiu până celŭ multŭ în 15 Ianuarie 1888, pe când acele pentru capitaliile pasive: celŭ multŭ până în 31 Ianuarie 1888.

Fasiunile asupra capitaliilorŭ pasive ascernute mai târdiu, i. e. celŭ multŭ până în 15 Februarie 1888 se vorŭ lua în considerațiune la determinarea aruncului generalŭ după darea de agonisitŭ pro 1888 numai pe temeiulŭ unei petițiunĭ, carea va justifica așternerea întărită, pe când acele ascernute după 15 Februarie 1888 nu vorŭ lua de felŭ în considerațiune.

Așternerea fasiunilorŭ asupra capitaliilorŭ pasive, carea are sĕ se întêmple în fiă-care anŭ, décă din partea acelui supusŭ dărei sĕ cere ca la determinarea aruncului după darea de agonsitŭ sĕ sĕ ia în considerațiune datoriile ce zacŭ pe realitățile sale, — se constată prin unŭ atestŭ de primire estradatŭ de către oficiulŭ orășenescŭ de dare și cu subscrierea respectivului amploiatŭ de dare. Acestŭ atestŭ servesce ca singurŭ documentŭ asupra libelului ascernutŭ despre fasionarea capitaliilorŭ pasive.

Acele partide, carĭ pentru datoriile ce zacŭ pe realitățile lorŭ plătescŭ afară de cametele după capitale și quote pentru amortisarea capitalului, au ca sĕ inducă în libelulŭ fasionărei atâtŭ suma aceea, carea au debitat'o la începutŭ, câtŭ și suma aceea, carea din suma dela începutŭ debitată o au plătitŭ în decursulŭ timpului prin amortisațiune séu rate; în fine au ca sĕ se inducă și cametele carĭ le-au plătitŭ creditorului anualminte pentru capitalŭ.

Brașovŭ, 21 Decemvre 1887.

1—3 **Magistratulŭ orășenescŭ.**

Tiporafia ALEXI, Brașovŭ.